

İSTANBUL TİCARET ODASI

DIŞ TİCARET ARAŞTIRMA SERVİSİ

LİBYA

ÜLKE RAPORU

GÜNCELLEME TARİHİ Haziran 2005

Ülke no : 216

Y.A.

I. GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	: Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi
Yönetim Şekli	: Cumhuriyet
Coğrafi Konumu	: Afrika kıtasının kuzeyinde, Akdeniz kıyısında yer alır. Doğusunda Mısır, Güneydoğusunda Sudan, güneyinde Çad ve Nijerya, batısında Cezayir ve Tunus bulunur.
Zaman Ayarı	: GMT'den 3 saat ileridir.
Yüzölçümü	: 1.759.540 km ²
Nüfusu	: 5,7 milyon kişi (2004)
Nüfus Yoğunluğu	: 3 kişi / km ² (2004)
Başkent	: Trablus
Önemli Şehirleri	: Bingazi , Misurata , Zuwara ,Khums , Sebha
İklimi	: Kıyı şeridinde Akdeniz iklimi hüküm sürmektedir. İç kesimlerde kuru ve sert çöl iklimi görülür.
Etnik Yapı	: Berberi ve Araplar % 97, Diğer % 3 (Yunanlı, Maltalı, İtalyan, Mısırlı, Pakistanlı, Türk, Hintli, Tunuslu)
Dil	: Arapça, İtalyanca, İngilizce
Din	: İslam (Sünni Müslümanlar %97)

II. EKONOMİK GÖSTERGELER

YILLAR	2000	2001	2002	2003	2004
GSYİH(milyon \$)	34.265	28.420	19.131	20.106	21.550
Kişi Başı GSYİH (\$)	6.589	5.362	3.543	3.590	3.781
Reel GSYİH Büyüme Hızı(%)	2,6	0,5	-0,2	4,6	4,9
Enflasyon (%)	-2,9	-8,8	-9,8	2,8	2,9
Nüfus (milyon kişi)	5,2	5,3	5,4	5,6	5,7
PARA BİRİMİ: Libya Dinarı	1 \$ = 1,29 LD (2004 yılı ortalama kuru)				

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Country by Country 2005

III- GENEL OLARAK DIŞ TİCARETİ

DIŞ TİCARETİ (Milyar \$)				
Yıllar	İhracatı	İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
2000	14.288	4.132	18.420	10.156
2001	12.023	5.312	17.335	6.711
2002	12.158	7.408	19.566	4.750
2003	14.522	6.282	20.804	8.240
2004	20.625	7.224	27.849	13.401

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Country by Country 2005

Başlıca İhracat Yaptığı Ülkeler : İtalya (%42,5)
Almanya (%13,5)
İspanya (13,5)
Türkiye (%8)

Başlıca İthalat Yaptığı Ülkeler : İtalya (%26,1)
Almanya (%9,8)
Güney Kore (%6,7)
İngiltere (%7,1)

Başlıca İhraç Ürünleri : Mineral yakıtlar, mineral yağlar, organik kimyasal müstahzarlar, demir ve çelik, gübreler

Başlıca İthal Ürünleri : Binek otomobili, petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, buğday unu, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, ilaçlar, kara taşıtları için aksam ve parçaları

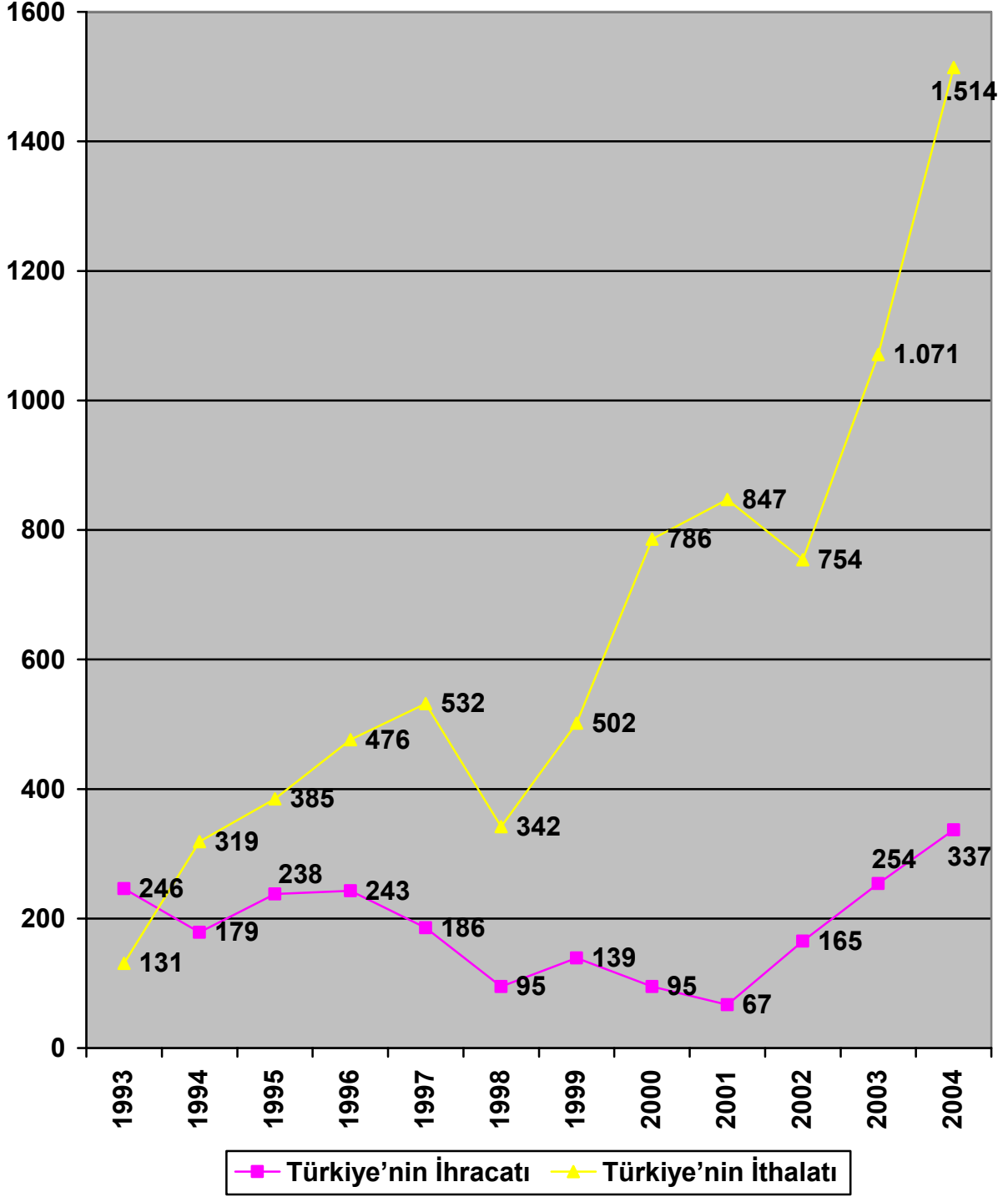
IV. TÜRKİYE İLE TİCARİ İLİŐKİLERİ :

TÜRKİYE – LİBYA TİCARİ İLİŐKİLERİ				
(milyon \$)				
Yıllar	Türkiye'nin İhracatı	Türkiye'nin İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
1993	246	131	377	115
1994	179	319	498	-140
1995	238	385	623	-147
1996	243	476	719	-233
1997	186	532	718	-346
1998	95	342	437	-247
1999	139	502	641	-363
2000	95	786	881	-691
2001	67	847	914	-780
2002	165	754	919	-589
2003	254	1.071	1.325	-817
2004	251	1.514	1.851	-1.177

Ticaret dengesi Türkiye açısından değerlendirilmektedir.

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

TÜRKİYE-LİBYA TİCARİ İLİŐKİLERİ (milyon ABD Doları)

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

TÜRKİYE'NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA LİBYA'YA İHRACATI (\$)		
Fasıl No	Açıklaması	2004
62	ÖRÜLMEMİŐ GİYİM EŐYASI VE AKSESUARLARI	136.101.823
71	İNCİLER, KIYMETLİ TAŞ VE METAL MAMULLERİ,MADENİ PARALAR	30.191.633
11	DEĞİRMENCİLİK ÜRÜNLERİ, MALT, NIŐASTA, İNÜLİN, BUĞDAY GLUTENİ	27.695.170
15	HAYVANSAL VE BİTKİSEL YAĞLAR VE BUNLARIN MÜSTAHSALLARI	19.655.142
84	KAZAN; MAKİNA VE CİHAZLAR, ALETLER, PARÇALARI	19.046.120
73	DEMİR VEYA ÇELİKTEN EŞYA	12.766.529
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR,AKSAM VE PARÇALARI	10.660.377
61	ÖRME GİYİM EŐYASI VE AKSESUARLARI	9.126.380
94	MOBİLYALAR,AYDINLATMA,REKLAM LAMBALARI,PREFABRİK YAPILAR	6.456.157
39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	6.036.569

TÜRKİYE'NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA LİBYA'YA İHRACATI (\$)		
Fasıl No	Açıklaması	2003
62	ÖRÜLMEMİŐ GİYİM EŐYASI VE AKSESUARLARI	82.180.326
11	DEĞİRMENCİLİK ÜRÜNLERİ, MALT, NIŐASTA, İNÜLİN, BUĞDAY GLUTENİ	31.252.623
71	İNCİLER, KIYMETLİ TAŞ VE METAL MAMULLERİ,MADENİ PARALAR	19.714.831
73	DEMİR VEYA ÇELİKTEN EŞYA	13.781.284
84	KAZAN; MAKİNA VE CİHAZLAR, ALETLER, PARÇALARI	12.154.261
61	ÖRME GİYİM EŐYASI VE AKSESUARLARI	9.814.007
15	HAYVANSAL VE BİTKİSEL YAĞLAR VE BUNLARIN MÜSTAHSALLARI	9.498.758
64	AYAKKABILAR,GETRİLER,TOZLUKLAR VB EŞYA VE AKSAMI	7.571.360
72	DEMİR VE ÇELİK	7.382.875
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR,AKSAM VE PARÇALARI	5.978.650

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

TÜRKİYE'NİN FASILLAR İTİBARIYLA LİBYA'DAN İTHALATI (\$)		
Fasıl No	Açıklaması	2004
27	MİNERAL YAKITLAR, MİNERAL YAĞLAR VE MÜSTAHSALLARI, MUMLAR	1.470.706.362
39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	19.038.798
31	GÜBRELER	6.106.127
41	HAM POSTLAR,DERİLER (KÜRKLER HARİÇ) VE KÖSELELER	3.699.692
72	DEMİR VE ÇELİK	3.412.832
28	ANORGANİK KİMYASAL MÜSTAHSALLAR, ORGANİK, ANORGANİK BİLEŞİKLER	3.307.649
29	ORGANİK KİMYASAL ÜRÜNLER	3.107.183
03	BALIKLAR, KABUKLU HAYVANLAR, YUMUŞAKÇALAR, DİĞER OMURGASIZLAR	2.266.976
71	İNCİLER, KIYMETLİ TAŞ VE METAL MAMULLERİ, MADENİ PARALAR	1.215.266
51	YÜN,KİL,AT KILI;BUNLARIN İPLİK VE DOKUMALARI	1.026.161

TÜRKİYE'NİN FASILLAR İTİBARIYLA LİBYA'DAN İTHALATI (\$)		
Fasıl No	Açıklaması	2003
27	MİNERAL YAKITLAR, MİNERAL YAĞLAR VE MÜSTAHSALLARI, MUMLAR	1.044.143.423
39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	6.046.544
28	ANORGANİK KİMYASAL MÜSTAHSALLAR, ORGANİK, ANORGANİK BİLEŞİKLER	5.096.922
31	GÜBRELER	4.089.805
29	ORGANİK KİMYASAL ÜRÜNLER	2.995.522
41	HAM POSTLAR,DERİLER (KÜRKLER HARİÇ) VE KÖSELELER	2.907.549
71	İNCİLER, KIYMETLİ TAŞ VE METAL MAMULLERİ, MADENİ PARALAR	2.400.653
51	YÜN,KİL,AT KILI;BUNLARIN İPLİK VE DOKUMALARI	2.188.694
72	DEMİR VE ÇELİK	1.175.510
47	ODUN HAMURU;LİFLİ SELÜLOZİK MADDELERİN HAMURLARI,HURDALAR	190.401

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

TÜRKİYE'NİN İLK 10 ÜRÜN İTİBARIYLA LİBYA'YA İHRACATI (\$)	
ÜRÜN TANIMI	2004
ALTINDAN MÜCEVHERCİ EŐYASI, AKSAMİ	30.128.583
EKMEKLİK VE KAPLICA (KIZIL) BUĞDAY UNU	27.611.424
KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN BLUZLAR, SENT/SUNİ LİFLERDEN	11.864.339
MISIR YAĞI (AMBALAJLI, <= 1 KG)	11.842.095
KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN BLUZLAR, DİĞER, PAMUKTAN	10.960.310
ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEKLER, DİĞER, PAMUKTAN	10.620.889
KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN GÖMLEKLER, DİĞER, PAMUKTAN	9.365.665
ŐALLAR, SENTETİK LİFLERDEN, DİĞER	8.262.912
KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN ELBİSELER, DİĞER, PAMUKTAN	8.098.700
MISIR YAĞI VE FRAKSİYONLARI, DİĞER	7.739.355

TÜRKİYE'NİN İLK 10 ÜRÜN İTİBARIYLA LİBYA'YA İHRACATI (\$)	
ÜRÜN TANIMI	2003
EKMEKLİK VE KAPLICA (KIZIL) BUĞDAY UNU	31.240.972
ALTINDAN MÜCEVHERCİ EŐYASI, AKSAMİ	19.680.864
ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEKLER, DİĞER, PAMUKTAN	9.995.581
ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN PANTOLONLAR; DENİMDEN	7.370.035
MISIR YAĞI (AMBALAJLI, <= 1 KG)	6.606.621
D./ÇELİK TEN DİĞER İNŐAAT MALZEMESİ	6.038.649
KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN PANTOLONLAR; DİĞER, DENİMDEN	5.161.353
YUVARLAK ÇUBUKLAR (10MM.<ENİNE KESİT=<26 MM.ÇENTİK)	3.508.851
KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN ELBİSELER; DİĞER, PAMUKTAN	3.370.599

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

TÜRKİYE'NİN İLK 10 ÜRÜN İTİBARIYLA LİBYA'DAN İTHALATI (\$)	
ÜRÜN TANIMI	2004
HAM PETROL (DAMITMA SON NOKTASI 270 OC OLAN)	1.431.496.759
PETROL GAZI (L.P.G.) (SIVILAŐTIRILMIŐ)	31.049.469
YÜKSEK YOĞUNLUK POLİETİLEN (ÖZGÜL KÜTLESİ = > 0, 94)	12.302.292
ÜRE, KURU ANHİDRİT ÜRÜN ÜZERİNDEN	6.106.127
KEROSEN (JET YAKITI)	5.816.736
LİNEER POLİETİLEN (ÖZGÜL KÜTLESİ < 0, 94 (İLK ŐEKİLDE)	5.468.441
SAF AMONYAK	3.307.649
PROPEN (DOYMAMIŐ, DİĞER AMAÇLAR İÇİN KULLANILACAK)	3.107.183
PROPAN (SAF = >% 99, GÜÇ TEMİNİNDE/YAKIT İÇİN KULLANILAN)	2.343.398
DENİZ BALIKLARI (CANLI)	2.266.976

TÜRKİYE'NİN İLK 10 ÜRÜN İTİBARIYLA LİBYA'DAN İTHALATI (\$)	
ÜRÜN TANIMI	2003
HAM PETROL (DAMITMA SON NOKTASI 270 OC OLAN)	1.004.191.749
PETROL GAZI (L.P.G.) (SIVILAŐTIRILMIŐ)	28.107.966
HAFİF YAĞLAR (ÖZEL BİR İŐLEME TABİ TUTULACAK OLAN)	7.473.291
SAF AMONYAK	5.096.922
ÜRE, KURU ANHİDRİT ÜRÜN ÜZERİNDEN	4.089.805
PROPAN (SAF = >% 99, GÜÇ TEMİNİNDE/YAKIT İÇİN KULLANILAN)	3.973.377
SAF METİL ALKOL	2.995.522
LİNEER POLİETİLEN (ÖZGÜL KÜTLESİ < 0, 94 (İLK ŐEKİLDE)	2.820.223
ALTIN (DİĞER İŐLENMEMİŐ ŐEKİLLERDE OLANLAR)	2.400.653
YÜKSEK YOĞUNLUK POLİETİLEN (ÖZGÜL KÜTLESİ = > 0)	2.166.531

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

**TÜRKİYE - LİBYA
ARASINDAKİ BAŞLICA ANLAŐMALAR**

- Ticaret AnlaŐması
(İmza Tarihi: 06.10.1996; Resmi Gazete Tarih ve Sayısı 28.08.1997/23094)